UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Onconventionele migratiecrisis vraagt om onconventionele oplossingen

Marácz, L.

Publication date
2016
Document Version
Final published version
Published in
Armex

Link to publication

Citation for published version (APA):
Marácz, L. (2016). Onconventionele migratiecrisis vraagt om onconventionele oplossingen. *Armex*, *100*(1), 7-8.

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:17 Nov 2026

ONAFHANKELIJK DEFENSIEMAGAZINE
UITGAVE VAN DE KONINKLIJKE NEDERLANDSE VERENIGING 'ONS LEGER'

ARMEX

Meer dan 100 jaar op de bres voor de krijgsmacht

Is Nederland een onbetrouwbare bondgenoot?
Klimaatverandering is ook een veiligheidsprobleem
Hoe kan Europa de migratiecrisis aanpakken?

100e jaargang februari 2016 | nummer 1

Op de korrel

Een nieuwe lente ....

Kolonel b.d. drs. A.E. de Rooij

Terwijl ik deze column schrijf, liggen de sneeuwresten nog in de tuin en is de temperatuur amper boven nul, de laatste stuiptrekkingen van de winter 2015-16. Tegelijkertijd zien we al de eerste krokussen verschijnen en kondigt de lente zich aan. Met deze nieuwe lente verschijnt Armex ook in een nieuwe gedaante, als digitaal magazine.

Deze wijziging hadden we al aangekondigd in het laatste nummer van 2015. De trouwe lezer weet dat de KNVOL niet uit luxe met haar tijd mee gaat, maar dat het uit financiële noodzaak is. Het digitaal uitbrengen van Armex brengt echter ook nieuwe mogelijkheden met zich mee. Zo zijn we niet langer gebonden aan een vaste minimale omvang en evenmin aan afspraken met de drukker over verschijningsdata. Het gevolg zal zijn dat we vaker zullen verschijnen, maar dan met minder pagina's per nummer. De reden voor dit laatste is dat de ervaring heeft geleerd dat de gemiddelde lezer van een digitaal magazine het na een beperkt aantal pagina's voor gezien houdt.

Dat laatste geldt in ieder geval niet voor u. Want als u deze regel leest, hebt u niet alleen de eerste digitale editie van Armex geopend, maar hebt u ook de eerste bladzijde opengeslagen en hebt u inmiddels een halve pagina tekst gelezen. Natuurlijk kan het ook zo zijn dat u de Armex hebt afgedrukt, omdat lezen vanaf papier minder vermoeiend is dan van een computer- of telefoonscherm.

Deze eerste digitale editie is niet zomaar tot stand gekomen. We hebben de afgelopen twee maanden onderzocht hoe we een digitale Armex het best vorm kunnen geven. We zijn uiteindelijk bij het bedrijf Editoo beland, dat ruime ervaring heeft met het uitbrengen van bladen. Editoo levert de hulpmiddelen voor het vervaardigen van het magazine via het internet en levert het blad op twee manieren aan, als bladerbare versie op de site van de KNVOL en als pdf.

Deze eerste digitale editie is voor ons een experiment. Daarom volstaan we deze keer met een editie van slechts acht pagina's. Mijn voornemen is echter om op relatief korte termijn een tweede nummer uit te brengen en dit jaar minstens zes, maar waarschijnlijk meer nummers van Armex het licht te doen zien. Dit alles is immers broodnodig. In een tijd waarin de bedreigingen rondom en in Europa zich opstapelen, is een goed uitgeruste en op haar taak berekende krijgsmacht geen luxe, maar keiharde noodzaak. Helaas dringt dit besef zoals de voorzitter van de KNVOL in zijn bijdrage constateert, nog niet echt door tot de meeste Europese landen, inclusief het onze. De discussie over nut en noodzaak van de krijgsmacht moet we daarom blijven voeren.
Ik hoop en verwacht dat we ook de komende periode met Armex daar een constructieve bijdrage aan leveren.

Verder in dit nummer

Op de bladzijden 3 en 4 treft u een artikel aan van de voorzitter van de KNVOL, luitenant-generaal b.d. Striek onder de titel **Bondgenoten**. Hij stelt hierin de vraag of Nederland nog wel een betrouwbare bondgenoot is gezien de hoogte van ons defensiebudget. Uiteraard beantwoordt hij deze vraag zelf. Daarna behandelt onze columnist Kees Homan op de bladzijden 5 en 6 het onderwerp **Klimaatverandering** als bedreiging van onze veiligheid. Hij behandelt de gevolgen van het recente klimaatakkoord en uiteraard gaat hij in op de consequenties van klimaatverandering voor de krijgsmacht. Het laatste artikel van deze editie is de column van László Marácz. De titel luidt **Onconventionele migratiecrisis vraagt om onconventionele oplossingen** en spreekt voor zich.

Op 15 maart krijgt het Korps Commandotroepen de Militaire Willemsorde uitgereikt. Deze waardering voor de inzet van veel leden van het korps gedurende vele jaren blijkt al uit de hoge individuele onderscheidingen van onze special forces uit Roosendaal : twee maal de Militaire Willemsorde, twee maal de Bronzen Leeuw en negen keer het Bronzen Kruis. Allemaal zeer hoge dapperheidsonderscheidingen.
De Koninklijke Nederlandse Vereniging Ons Leger is zeer onder de indruk van de eer die het korps te beurt valt en prijst zich gelukkig dat de vereniging in 2003 de Prins Mauritsmedaille aan het Korps Commandotroepen heeft toegekend.

Foto voorpagina: NAVO-flitsmacht in Polen. Foto: MinDef

Bondgenoten

Luitenant-generaal b.d. P.J.E.J. Striek

In de laatste 'papieren' ARMEX (december 2015) gaf ik al aan dat de verhoging van het defensiebudget voor 2016 met € 220 miljoen te weinig is om het budget nu eindelijk eens te laten stijgen; te weinig om achterstallig onderhoud te plegen; te weinig om het gestegen prijspeil te compenseren.

Maar er is licht aan het einde van de tunnel. Als we doorgaan met elk jaar de begroting voor onze krijgsmacht structureel te laten stijgen met € 400 miljoen per jaar, komen we in 2026 misschien wel op een defensiebudget van ca. 1,6 % van het BBP.

Onbetrouwbare bondgenoot

Dit betekent echter wel dat we in de komende 10 jaar niet aan onze verplichtingen aan de NAVO zullen voldoen, net zo min als we dat in de afgelopen jaren hebben gedaan. We lopen er dus al jaren de kantjes van af. Ik geef toe dat de 2% van het BBP geen formele verplichting is, maar er is binnen het bondgenootschap wel consensus over dat we dat percentage zouden moeten nastreven om adequaat te kunnen reageren op de onderkende risico's. Ik zal niet verder in de geschiedenis van onze krijgsmacht gaan, maar ik kan u verzekeren dat we ook in de Koude Oorlog onze toezeggingen niet zijn nagekomen. We zijn dus eigenlijk een onbetrouwbare bondgenoot.

Kostbare inzet

Tijdens de Koude Oorlog is de krijgsmacht gelukkig nooit daadwerkelijk ingezet. Alle NAVO-landen samen, met inbegrip van hun nucleaire middelen, wisten een geloofwaardige afschrikking te vormen voor het Warschau Pact. Dat is nu anders. De krijgsmacht is en wordt voortdurend ingezet in allerlei missies in de hele wereld. Daar is veel geld mee gemoeid dat voor een klein deel wordt betaald uit het budget voor internationale veiligheid (BIV), ongeveer € 250 miljoen per jaar. De inzet van de Nederlandse troepen in Afghanistan kostte vele malen meer. De meerkosten werden uit het reguliere budget voor de krijgsmacht betaald en de gevolgen daarvan werken nog steeds door.

Nu voeren Nederlandse F16's aanvallen uit op IS-doelen in Irak en Syrië. In totaal zijn er ca. 1.300 bommen afgeworpen. Over het prijskaartje van deze missie horen we weinig. Ik kan u verzekeren dat samen met de missie in Mali ook hier meer dan € 250 miljoen per jaar mee is gemoeid. Uit welk budget worden deze meerkosten betaald?

Genisten aan het werk in Afghanistan. Foto: MinDef

Een F-16 stijgt op voor een missie tegen IS-doelen. Foto: MinDef

Nu we ook doelen in Syrië gaan aanvallen, zullen de kosten nog hoger worden. Afgezien van de kosten, kan de Koninklijke Luchtmacht slechts met moeite de zes F16's in de lucht houden. Over enkele maanden houdt de Nederlandse missie op. Zijn de centjes op? Wie van de andere bondgenoten gaat Nederland opvolgen?

We moeten ons goed realiseren dat onze krijgsmacht door de jarenlange bezuinigingen aan kracht heeft ingeboet en de inzetbaarheid en het voortzettings- en escalatievermogen zijn afgenomen (zoals minister Hennis al erkent in de Defensienota 'In het belang van Nederland'). We zijn niet meer in staat om missies van enige omvang langer dan drie rotaties vol te houden. Zeker niet als dat op een hoog geweldsniveau plaatsvindt.

Vluchtelingenstromen

Dat onze vrijheid, veiligheid en welvaart gevaar lopen, behoeft hier geen betoog. Daarbij zijn scenario's mogelijk waarbij de inzet van de krijgsmacht onvermijdelijk is. Dat Europa dichtbij huis ook risico's loopt, wordt nu heel duidelijk zichtbaar. Kijk naar terreuraanslagen in Parijs; kijk naar de vluchtelingenstromen; kijk naar de provocaties van Rusland in en aan de oostgrens van het 'NAVO-grondgebied'.
Nu blijkt dat een aantal bondgenoten in de EU afspraken niet nakomt. Niet zozeer omdat ze niet mee willen werken aan de opvang van vluchtelingen, maar omdat de financiële situatie in die landen het niet toestaat. We zijn in Europa weer niet in staat om gezamenlijk problemen op te lossen. De meeste van de vroegere bufferstaten van de Sovjet-Unie van toen zijn inmiddels lid van de EU en/of de NAVO; vooral omdat zij bescherming verwachten onder de paraplu van de NAVO. Nieuwe bondgenoten dus die het nu laten afweten als we de buitengrenzen willen sluiten. Nieuwe bondgenoten die niet meewerken aan het oplossen van de problematiek van de vluchtelingen.

Turkije en Griekenland

We zijn nu zo ver dat we NAVO-bondgenoot Turkije vragen om de massale vluchtingenstroom uit Syrië op te vangen en een deel daarvan gecontroleerd over de EU-landen te verdelen. Dit verzoek is niet zo vreemd, omdat wij ook Turkije geholpen hebben toen er Patriots nodig waren om raketten uit Syrië

Een Nederlands Border Security Team in actie bij Chios. Foto: Mindef

We lopen er al jaren de kantjes van af

tijdig te onderscheppen. Dat doe je natuurlijk als goede bondgenoten. Tegelijkertijd krijg je de indruk dat Turkije misbruik maakt van de situatie. Als Rusland militair zou reageren op het neerschieten van Russische vliegtuigen boven Turks grondgebied, zal Turkije zich direct beroepen op artikel 5 van het NAVO-verdrag. De bondgenoten zullen dan Turkije te hulp moeten komen; inclusief de grootste bondgenoot van de NAVO, de Verenigde Staten. Die steunen nu, net zoals Nederland, ook de Koerdische militie die in het noorden van Syrië tegen IS vecht. Turkije wil echter dat de Amerikanen ophouden de Koerdische militie te steunen omdat de verwante PKK met Amerikaanse wapens aanslagen pleegt op Turkse militairen.

De Middellandse Zeegrens van Turkije is niet onder controle van de Turken, waardoor duizenden vluchtelingen met behulp van mensensmokkelaars vaak in gammele bootjes op een van de Griekse eilanden aankomen. En dat is mogelijk omdat Griekenland haar buitengrenzen niet dicht kan houden. Griekenland is niet alleen lid van de EU maar, net zoals Turkije, ook bondgenoot binnen de NAVO. In Brussel vergadert de NAVO nu of het bondgenootschap een oplossing zou moeten bieden om de buitengrenzen van twee bondgenoten 'waterdicht' te krijgen.

Opslag van Amerikaans materieel tijdens de Koude Oorlog. Foto: MinDef

De VS investeren, Nederland doet niets

De Verenigde Staten hebben inmiddels vastgesteld dat niet alleen de situatie aan de zuidgrens van de NAVO kritisch is. Ook de provocaties van Rusland in en aan de oostgrens van het 'NAVO-grondgebied' worden als risico voor de veiligheid, vrijheid en welvaart beschouwd. De Verenigde Staten gaan daarom in hun begroting voor 2017 ongeveer 3,5 miljard dollar investeren om meer militairen en materieel in Europa te stationeren en te oefenen. Hierbij zullen enige opslagplaatsen in het oosten van ons land, die nog stammen uit de Koude Oorlog, opnieuw in gebruik worden genomen.

Wij Nederlanders leunen graag op onze grootste bondgenoot

In Nederland onderschrijven wij deze risicoanalyse, maar we nemen geen concrete maatregelen in de zin van herstellen van de schade van meer dan 10 jaar snijden in de defensiebegroting. Wij leunen graag op onze grootste bondgenoot zonder onze eigen verplichtingen na te komen.
Onze regering moet niet alleen meer verantwoordelijkheid nemen als het gaat om de grondwettelijke taak onze vrijheid, veiligheid en welvaart te waarborgen, maar moet zich ook een betrouwbare bondgenoot tonen omdat we die doelstellingen alleen samen met andere bondgenoten kunnen bereiken. Dan kom je tenminste je beloften na.

Column

Klimaatverandering

Mr. drs. C. Homan

Klimaatverandering prijkt sinds enige jaren op de agenda van veiligheidsdeskundigen. Zo stond klimaatverandering in april 2007 voor het eerst op de agenda van de VN-Veiligheidsraad als 'veiligheidsprobleem'. Meer publiciteit in dezelfde maand trok echter het rapport 'National Security and the Threat of Climate Change'.

In deze studie van gepensioneerde Amerikaanse admiraals en generaals wordt klimaatverandering beschouwd als *threat multiplier* voor instabiliteit in sommige van de meest explosieve regio's in de wereld. Maar daar bleef het niet bij. Zo verschenen hierna onder meer gezaghebbende rapporten van de Duitse Adviesraad voor Mondiale Verandering en de Europese Unie. De Duitse studie noemt vier dimensies van klimaatverandering die (indien geen adequate maatregelen worden genomen) tot sociale destabilisering en uiteindelijk tot geweld kunnen leiden: afname van het aantal zoetwaterbronnen; vermindering van de voedselproductie; toename van stormen en overstromingen en groei van migratie. Het rapport van de EU beschouwt in navolging van het Amerikaanse rapport klimaatverandering ook als *threat multiplier*.

De mens verantwoordelijk

Niettemin beweerden in die jaren klimaatsceptici nog dat de mens grotendeels niet verantwoordelijk was voor opwarming van de aarde. Zij schreven het grootste deel van de opwarming aan natuurlijke oorzaken toe, zoals kleine variaties in de zonneactiviteit. De ideeën van deze critici lijken echter achterhaald. Algemeen wordt tegenwoordig door klimaatdeskundigen aanvaard, dat de mens verantwoordelijk is voor het broeikaseffect van de afgelopen decennia.

President Barack Obama noemde twee jaar geleden klimaatverandering zelfs een van de vijf belangrijkste bedreigingen van de nationale veiligheid. In zijn 'Climate Assessment' in mei 2014 concludeerde Obama dat het eigenlijk al te laat was. Deskundigen schreven dan ook dat als we niets doen aan de

Door klimaatverandering zullen stormen en overstromingen in aantal toenemen. Foto: Wikipedia

uitstoot van broeikasgassen, de effecten catastrofaal zullen zijn en niet onderdoen voor die van een atoomoorlog. Zelfs als de wereld de thermostaat op +2 weet te zetten, zullen volgens hen de milieuvluchtelingen, de voedselcrises en het ondergelopen land ons aan ons onvermogen herinneren.

Obama concludeerde in 2014 dat het eigenlijk al te laat was

Klap op de vuurpijl

Een medio 2015 in opdracht van de zeven grootste geïndustrialiseerde landen (G7) verschenen rapport 'A New Climate for Peace' , gaat verder en stelt dat opwarming van de aarde zelfs in de hele wereld tot instabiliteit leidt. De auteurs noemen klimaatverandering de *ultimate threat multiplier,* de factor die bedreigingen vergroot. Anders gezegd: klimaatverandering is niet de oorzaak van conflicten, maar wel de klap op de vuurpijl, de factor die bovenop andere problemen komt.
Zo verwijzen de auteurs onder meer naar Syrië. De burgeroorlog in dit land werd voorafgegaan door een vijf jaar durende droogte in het belangrijkste landbouwgebied van het land. De klap voor de landbouw duwde volgens deze auteurs veel gezinnen richting de steden, die al met overbevolking en werkloosheid kampten. Een en ander had een burgeroorlog tot gevolg.

Minister Koenders heeft zich ook publiekelijk bezorgd getoond over klimaatverandering. Hij vindt echter dat hoewel klimaatverandering wel erkend wordt als probleem, het nog te weinig gekoppeld wordt aan veiligheidsvraagstukken. De minister stelt dat klimatologische problemen vaak aan de basis staan van gevaarlijke sociale spanningen. Zo werken volgens Koenders , in navolging van klimaatdeskundigen,structurele droogte, hitte, wateroverlast en heftige stormen steeds vaker onrust, migratie en conflicten in de hand. De minister meent dat de internationale gemeenschap zich niet langer kan permitteren om alleen op te trekken. De gevolgen van klimaatverandering zoals watersnood, stormen en zeespiegelstijging houden zich immers niet aan grenzen. En ook migratie, radicalisering en politieke instabiliteit kunnen volgens Koenders snel internationale vormen aannemen.

Smeltende ijsbergen hebben een stijging van de zeespiegel tot gevolg. Foto: Wikipedia

Klimaatakkoord

Inmiddels is op 12 december jl. het 'historische' akkoord van Parijs tot stand gekomen, in de geschiedenis van bijna een kwart eeuw VN-klimaatconferenties, die doorgaans resulteerden in weinig hoopgevende uitkomsten (Kopenhagen), het meest ambitieuze en bindende klimaatdocument. Zowel rijke als arme landen, in totaal 195, hebben punten binnengehaald in de slottekst. De arme landen slaagden erin het streefcijfer van maximaal 1,5 graden opwarming van de aarde als nobel voornemen in de tekst te krijgen. In ieder geval moet de opwarming van de aarde worden beperkt tot minder dan 2 graden Celsius. Ook hebben zij voor elkaar gekregen dat de kleine eilandstaten die gevaar lopen door klimaatverandering geholpen worden bij het bestrijden van de acute symptomen. Het akkoord betekent ook voor de toekomst het einde van het tijdperk van de fossiele brandstofindustrie.

Een beeld uit de Syrische burgeroorlog, Foto: You Tube

Onze Staatssecretaris van Milieu, Sharon Dijksma, sprak van een geweldige prestatie in Parijs door voor het eerst in de geschiedenis een voor alle landen geldend juridisch bindend klimaatakkoord te sluiten. Hiermee hebben we volgens Dijksma onze kinderen en kleinkinderen een grote dienst bewezen. Het succes van de klimaattop is eindelijk mede te danken aan een steeds urgenter gevoel dat de opwarming van de aarde een grote bedreiging vormt. De gevolgen van klimaatverandering zijn immers al enige tijd steeds meer voelbaar. Zo gaat onder meer de temperatuur omhoog, nemen extreme weerverschijnselen qua hevigheid en frequentie toe en zijn het poolijs en de gletsjers aan het smelten. Maar ook als men de temperatuurstijging weet te beperken, dan nog zal aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering noodzakelijk blijven, omdat de gevolgen toch nog lang zullen doorwerken. Actie is dus geboden!

Gevolgen voor de krijgsmacht

Aangezien klimaatverandering tegenwoordig eindelijk alom als een veiligheidsprobleem wordt beschouwd, rijst ook de vraag welke gevolgen dit heeft voor de rol van de krijgsmacht. Zoals bekend is een van de hoofdtaken van de krijgsmacht de 'ondersteuning van civiele autoriteiten bij rechtshandhaving, rampenbestrijding en humanitaire hulp, zowel nationaal als internationaal'. Waarschijnlijk zal de krijgsmacht vaker worden ingezet als gevolg van klimaatverandering, zeker als het gaat om de inzet bij klimaatgerelateerde rampen. De krijgsmacht beschikt dan ook over een veelheid van *dual use* middelen (transportvliegtuigen, helikopters, amfibische transportschepen, drones, veldhospitalen etc.) die steeds snel en flexibel kunnen worden ingezet, ook voor ondersteuning van civiele operaties. Bedacht moet echter worden dat de krijgsmacht allereerst een geweldsinstrument is van de overheid, bedoeld voor inzet bij militaire operaties. Dat besef geldt vooral in de huidige wereld, die zich kenmerkt door een toenemende wanorde. Niettemin dient Defensie ruimte te laten om haar capaciteiten zoveel mogelijk ook ten dienste te stellen voor ondersteuning van civiele autoriteiten, in het bijzonder voor klimaatgerelateerde problemen!

Militaire helikopters kunnen worden ingezet ter ondersteuning van de civiele autoriteiten. Foto: US DoD

Column

Onconventionele migratiecrisis vraagt om onconventionele oplossingen

Prof. Dr. László Marácz

Nederland is dit half jaar voorzitter van de Europese Unie. De voorzitter agendeert samen met de Europese Commissie een aantal speerpunten. Er is op het ogenblik echter maar één onderwerp dat Europa bezighoudt: de migratiecrisis en hoe die op te lossen. Premier Mark Rutte heeft als EU-voorzitter opeens haast gekregen met het indammen van de stroom migranten naar Europa. Op het overleg van de Europese ministers van Binnenlandse Zaken over de migratiecrisis op 25 januari in Amsterdam verklaarde hij dat de migratiecrisis binnen zes tot acht weken opgelost moet worden.

Blind vertrouwen

Tot de recente massale seksuele molestaties van jonge vrouwen tijdens Oud en Nieuw in de Duitse stad Keulen, waarbij naar gebleken is bijna uitsluitend migranten betrokken waren, had de West-Europese politiek inclusief onze eigen politici blind vertrouwen in de koers van de Duitse bondskanselier, Angela Merkel. Haar antwoord op de migratiecrisis was een ongelimiteerd open-deurbeleid. Hoewel deze politiek hoogstwaarschijnlijk ingegeven was door nobele overwegingen, kón dit niet goed gaan. Een aantal West-Europese landen kan inmiddels, zoals te verwachten viel, de ongecontroleerde migrantenstroom niet meer aan.

Premier Rutte heeft haast met het indammen van de vluchtelingenstroom. Foto: EU

EU-lidstaten onder druk

Zweden heeft alleen al in 2015 160.000 migranten toegelaten. Dat is zelfs het brave Zweden te veel geworden. Inmiddels heeft het land de handdoek in de ring gegooid en staat het op de rand van een maatschappelijke ontwrichting. Oostenrijk heeft aangegeven dat het dit jaar nog 37.500 migranten kan opvangen. Dit zou betekenen dat het Alpenland nog voor de zomer de grenzen dichtgooit. Mogelijk dat dit tot een omgekeerd domino-effect zal leiden en dat nog meer landen gedwongen worden het Oostenrijkse beleid te volgen.

Een aantal West-Europese landen kan de ongecontroleerde migrantenstroom niet meer aan

Frankrijk is in 2015 twee keer getroffen door zware terroristische aanslagen. Hoewel de Fransen zich sterk houden, maakt het land een aangeslagen indruk. De onzekerheid dat de *war on terror* ook weleens verloren kan worden, blijft als een zwaard van Damocles boven de eens zo trotse republiek hangen. De aanslagen in november in Parijs werden vrijwel zeker in de Brusselse wijken Molenbeek en Schaarbeek voorbereid. Hoewel na de aanslagen in Parijs de Belgische politie en leger alles uit de kast haalden, wist een van de daders via Brussel te ontkomen. België lijkt de controle over een aantal Brusselse wijken volledig kwijt te zijn geraakt. Dit geeft weinig vertrouwen voor de toekomst van de Europese hoofdstad. Het kan overigens niet volgehouden worden dat de terroristische aanslag in Parijs van november vorige jaar niets met illegale migratie van doen heeft gehad. Van twee terroristen is door de Franse veiligheidsdienst aangetoond dat ze met de migratiestroom mee kwamen en in september in Boedapest door hun Belgische handlanger werden opgehaald, voordat ze hun vernietigende werk in Parijs deden.

Het is een illusie te denken dat ons land ongeschonden door de migratiecrisis zal komen

Duitsland heeft het afgelopen jaar rond de 1,5 miljoen migranten toegelaten. Het is echter onduidelijk hoe hoog het precieze aantal is. De voorzitter van de Duitse politievakbond Rainer Wendt heeft verklaard dat slechts tien procent van deze migranten bij aankomst in Duitsland geregistreerd wordt en sprak daarmee zijn eigen minister van Binnenlandse Zaken De Mazière

tegen, die de afgelopen maanden meermaals verklaarde dat de Duitse autoriteiten de migrantenstroom onder controle hebben. Als Wendt gelijk heeft en niet zijn minister dan heeft dat echter vergaande gevolgen voor de veiligheidssituatie in Duitsland. In de context van dergelijke risico's zou het vergrijp van Keulen, hoe ernstig ook, weleens een onbeduidend voorval kunnen blijken te zijn.

Luchtbed

Het valt niet te ontkennen dat de West-Europese landen die de kern van de Europese Unie vormen, ontwricht dreigen te worden en dat de verworvenheden van de naoorlogse Europese samenwerking, zoals Schengen, zwaar onder druk staan. De Franse premier Manuel Valls die al twee zware terroristische aanslagen als regeringsleider te incasseren kreeg, gaat nog een stap verder. Voor hem gaat het allang niet meer om het 'redden' van vrij reizen in Europa. Volgens hem staat bij ongewijzigd beleid niet minder dan de Europese vorm van leven op het spel.

Het is een illusie te denken dat ons land, dat juist door de Europese samenwerking zo nauw verweven is met de andere West-Europese landen, ongeschonden door de migratiecrisis zal komen. Als andere landen hun grenzen sluiten om massa-immigratie beheersbaar te maken en onze regering dat weigert, dan zal ons land de plaats worden waar de lucht zich in het Europese luchtbed gaat ophopen. Er bestaat een gerede kans dat bij ongewijzigd beleid in Nederland het aantal van 58.000 migranten die de regering voor 2016 nog acceptabel vindt, ruim overschreden wordt. Dit zal zeker gevolgen hebben voor de maatschappelijke orde. De vraag is of het roer nog wel om kan in de migratiecrisis.

Schengen staat onder druk

Buitengrenzen

De Europese buitengrenzen in het zuiden vallen samen met de Griekse en Italiaanse buitengrenzen. Daar ligt nou net het probleem. Deze landen willen niet of zijn niet in staat om hun buitengrenzen te bewaken. Het is waar, de geografische ligging van deze landen aan de Middellandse zee maakt een en ander er niet eenvoudiger op, maar dat kan geen excuus zijn. Beide landen beschikken immers over een grote marine. Het Europese agentschap voor grensbewaking Frontex levert ook al geen steun. Dit Europese agentschap doet eigenlijk dienst als een reddingsmaatschappij en lijkt de stroom migranten eerder aan te jagen dan te verminderen. Verder maakt Turkije haar toezeggingen nog niet waar dat zij de migranten zal tegenhouden die de oversteek naar Europa wagen. De Duitse bondskanselier heeft de Turken hiervoor veel voordelen toegezegd, waaronder 3 miljard euro steun.

Het lijkt erop dat in de Europese politieke arena op korte termijn weinig eer te behalen valt en dat het migratiedossier op slot zit. In plaats van het de komende maanden eindeloos beleggen van Europese topontmoetingen zonder resultaten is van het Nederlandse voorzitterschap dringend out of the box denken en handelen gevraagd. De enige mogelijkheid om het roer om te gooien is om nu werk te maken van een verdedigingslinie tegen illegale migratie op de Balkan. Hier gaat het eerder om een klassieke verdedigingslinie en niet om een grens in de zin van een postmodernistisch project als Schengen.

Frontex doet eigenlijk dienst als een reddingsmaatschappij

Verdedigingslinie

Bulgarije en Macedonië zijn al begonnen met het bouwen van een hek om illegale migratie te weren. De enige militaire en politionele onderdelen in Oost-Europa die effectief aan de grensbewaking in de regio op korte termijn kunnen worden ingezet, zijn die van de Visegrád-landen (V4), Hongarije, Polen, Slowakije en Tsjechië. Politie- en legeronderdelen van deze landen hebben de afgelopen maanden met succes de Hongaarse zuidgrenzen gecontroleerd en Slovenië dekking gegeven. Tevens zijn de grenstroepen van de V4 al in Bulgarije en Macedonië actief. Dit maakt versnelde troepenopbouw mogelijk. De Balkan verdedigingslinie kan de migrantenstroom al in de Balkan breken waardoor de orde binnen de Unie zelf weer hersteld kan worden. Soms zijn onconventionele antwoorden nodig wanneer geijkte paden onbewandelbaar blijken te zijn.

Werk maken van een verdedigingslinie tegen vluchtelingen. Foto: NRC/Michael Waugh